

Výroční zpráva

o činnosti národního komitétu za rok 2016

Úplný název komitétu	Český národní geologický komitét
Název mezinárodní organizace	International Union of Geological Sciences
Zkratka mezinárodní organizace	IUGS
Registrační číslo komitétu¹	14
Adresa webových stránek	http://www.geology.cz/cngk/
Předpokládaná výše členského příspěvku na r. 2017	2388 USD
Předpokládaný termín dodání faktury za členský příspěvek na rok 2017	Březen 2017

Složení komitétu k 1. 1. 2017

	Funkce v NK	Jméno a příjmení (vč. titulů)	Pracoviště	e-mail
1.	Předseda	Doc. RNDr. Stanislav Opluštil, Ph.D.	PřF Universita Karlova, Praha	oplustil@natur.cuni.cz
2.	Místopředseda	Doc. Ing. Jakub Jirásek, Ph.D.	IGI HGF VŠB-TU, Ostrava	jakub.jirasek@vsb.cz
3.	Tajemník	Ing. Lucie Kondrová, Ph.D.	ČGS, Praha	lucie.kondrova@geology.cz
4.	Členové	Prof. Mgr. Ondřej Bábek, Dr.	PřF Universita Palackého, Olomouc	babek@prfnw.upol.cz
5.		Prof. RNDr. Jiří Frýda, Dr.	Česká zemědělská universita, Praha	jiri.fryda@geology.cz
6.		Doc. Mgr. Vojtěch Janoušek, Ph.D.	ČGS, Praha	vojtech.janousek@geology.cz
7.		Doc. RNDr. Jaroslav Kadlec, Dr.	Geofyzikální ústav AVČR, Praha	kadlec@ig.cas.cz
8.		Doc. RNDr. Zdeněk Losos, CSc.	PřF, Masarykova Universita, Brno	losos@sci.muni.cz
9.		RNDr. Jaromír Tvrďý, EurGeol	G E T s.r.o. Praha, prac. Liberec	tvrdy@get.cz
10.		RNDr. Martin Holý	Ministerstvo životního prostředí	martin.holy@mzp.cz
11.		Mgr. Karel Martínek, Ph.D.	PřF Universita Karlova, Praha	karel.@natur.cuni.com

¹ http://data.zho.avcr.cz/cs_narodni_komitety/

Činnost komitétu v roce 2016

a) Účast na vědeckých setkáních z pozice členů komitétu (uvést název akce, místo a datum konání, počet zúčastněných z komitétu, jejich jméno, pracoviště a název přednesených příspěvků):

Dne 9. 12. 2016 se S. Opluštil, předseda ČNGK, zúčastnil Výroční schůze Českého národního komitétu pro mezinárodní geologické korelační programy (ČNK IGCP), konané na pracovišti Geologického ústavu AVČR v Praze Suchbale. ČNGK má několik let trvající dobrou spolupráci s ČNK IGCP, který podporuje jak mladé a nadějně, tak i zkušené vědecké pracovníky geovědních oborů v prezentaci výsledků výzkumu na významných mezinárodních konferencích a jednáních v zahraničí. Čeští zástupci mezinárodních korelačních programů na schůzi přednesli aktuální stav řešení projektů s výhledy na příští rok. Byla rovněž konstatována reforma IGCP v mezinárodním měřítku, kdy do tohoto mezinárodního programu v rámci UNESCO budou zahrnuty i projekty zaměřené na geoparky. S. Opluštil na schůzi informoval o aktuální situaci v ČNGK a jeho snaze obnovit činnost České stratigrafické komise. Rovněž informoval o podpoře ČNGK německé nabídky na uspořádání 37. Mezinárodního geologického kongresu v roce 2024 v Berlíně.

b) Přehled aktivit organizovaných komitétem pro příslušnou národní vědeckou komunitu (uvést název akce, místo a datum konání, počet zúčastněných apod.):

V roce 2016 zástupci ČNGK se aktivně podíleli na popularizaci vědy, zejména mezi studenty. Konkrétně bychom rádi zmínili následující akce:

Zástupci ČNGK spolupracovali s AV ČR v rámci programu *Nebojte se vědy*. Jednalo se o cyklus přednášek o geologii pro studenty středních škol. Přednášky se konaly: 12.5. Gymnázium J.Palacha, Praha; 19.5. Gymnázium Amazon, Praha; 30.5. Soukromé gymnázium Letohrad; 27.6. Gymnázium Globe, Brno. Počet účastníků se vždy pohyboval mezi 20 až 30 studenty.

c) Spolupráce komitétu s vědeckými společnostmi a dalšími partnery:

ČNGK v roce 2016 aktivně spolupracoval s Českým národním komitétem pro IGCP (viz výše) a s Radou národních geoparků ČR (RNG). Zástupci ČNGK, J. Kadlec a J. Tvrdý, jsou současně členy RNG, kde se aktivně podílejí na tvorbě strategie geoparků, popularizaci geologie a zpřístupňování geologických památek nejširší veřejnosti (např. popularizační přednášky, animace geologických procesů, průvodci, naučné stezky). Ve spolupráci s Českou geologickou službou pokračovaly aktivity zaměřené na rozšiřování databáze významných geologických lokalit. Zástupci ČNGK se také podíleli na popularizaci geologie v pořadech připravovaných Českým rozhlasem na stanici Dvojka.

d) Hlavní výsledky komitétu:

ČNGK se v roce 2016 aktivně zapojil do přípravy nabídky na uspořádání 37. Mezinárodního geologického kongresu v roce 2024 v Berlíně, kterou předkládala německá geologická společnost ve spolupráci se sousedními zeměmi, zejména Francií a Polskem. ČNGK nabídl pomoc při organizování exkurzí a vzdělávacích kurzů v rámci této světově vrcholné akce IUGS již počátkem roku 2016, kterou německá strana uvítala. Do uzávěrky návrhu v polovině roku bylo z iniciativy ČNGK připraveno celkem 6 projektů terénních exkurzí po geologicky atraktivních terénech na území České republiky. Některé z nich směřovaly také do národních geoparků. Bohužel, na 35. Mezinárodním geologickém kongresu, konaném na přelomu srpna a září 2016 v Kapském Městě, byla německá nabídka přehlasována a pořádání 37. MGK se zhodnotí Jižní Korea.

ČNGK v roce 2016 vyvíjel aktivitu o „znovuoživení“ činnosti České stratigrafické komise. Bohužel však v průběhu roku nebylo dosaženo významnějšího pokroku. Tento úkol proto zůstává v programu aktivit na rok 2017.

V průběhu roku 2016 ČNGK se snažil na žádost slovenských zástupců Balkánsko-Karpatské asociace najít vhodného českého kandidáta zastupujícího českou geologickou komunitu. Prof. Bábek a doc. Jirásek oslovili několik potenciálních kandidátů. Z nich se nakonec této role ujme doc. Ing. Petr Skupien, Ph.D. z VŠB v Ostravě.

e) Zhodnocení výsledků, přínosu a významu komitétu pro příslušnou národní vědeckou komunitu:

Hlavní význam ČNGK pro geologickou komunitu v ČR je přenos informací z IUGS a současně spolupráce s dalšími vědeckými společnostmi a partnery (Rada národních geoparků, ČNK IGCP, Česká stratigrafická komise). Přínosem pro národní geologickou komunitu byla i snaha o podporu nabídky na pořádání 37. Mezinárodního geologického kongresu v roce 2024 v Berlíně. Přesto, že nabídka nevyšla, materiály pro tento účel vytvořené (návrhy geologických exkurzí) bude možné využít při jakékoliv jiné vhodné příležitosti.

Členové ČNGK (prof. J. Frýda a doc. V. Janoušek) jsou editory dvou významných geovědních periodik, Bulletin of Geosciences (<http://www.geology.cz/bulletin/scope>, IF = 1.700) a Journal of Geosciences (<http://www.jgeosci.org>, IF = 1.326). Kromě dvou standardních čísel J. Geosci bylo publikováno i číslo speciální, věnované magmatismu Středoasijského orogenního pásu (ed. K. Schulmann, W.-J. Xiao a O. Gerel) a další, věnované památce Františka V. Holuba, vyjde online do konce ledna 2017.

f) Výstupy ze zasedání mezinárodní unie:

Na 35. Mezinárodním geologickém kongresu v Kapském Městě (JAR) organizovaném IUGS se rozhodovalo např. o volbě nového vedení IUGS a o místě pořádání 37. Mezinárodního geologického kongresu (MGK). Vzhledem k tomu, že se žádný ze současných členů ČNGK tohoto kongresu nezúčastnil, pověřil komitét účastí na výkonných zasedáních IUGS a hlasováním jménem ČNGK dr. J. Pašavu (ČGS Praha) a prof. O. Šráčka (UP Olomouc). Jmenovaní se zúčastnili, mimo jiné, volby nové exekutivy a hlasování o nabídkách na uspořádání 37. MGK. Jmenovaní podporovali německou nabídku (v podstatě středoevropská iniciativa), která, bohužel, nezískala podporu většiny hlasujících.

g) Plán aktivit komitétu na následující rok:

V roce 2017 bude ČNGK dále usilovat o znovuoživení aktivity České stratigrafické komise, která plní důležitou roli při tvorbě české stratigrafické terminologie a definici stratigrafických a regionálně geologických jednotek. Dvouletá absence činnosti této komise začíná být poměrně citelně znát jak při vydávání geologických map Českou geologickou službou, tak při psaní/vydávání jakýchkoliv dalších odborných geologických pojednání s tematikou stratigrafie regionálně geologických jednotek ČR.

ČNGK bude pokračovat v jednání s Radou národních geoparků, jejímiž členy jsou doc. J. Kadlec a dr. J. Tvrď. Tato jednání budou zaměřena především na popularizaci geologických zajímavostí geoparků (a tím i geologie) široké veřejnosti.

ČNGK se bude rovněž snažit zlepšit prezentaci maloplošných chráněných území s geologickými fenomény jako hlavním důvodem ochrany. Pokusíme se na vybraném konkrétním objektu po dohodě s dalšími dotčenými subjekty zlepšit prezentaci chráněných geologických fenoménů (stratotyp, významná lokalita) a představit je odborné i laické veřejnosti.

ČNGK bude zapojen do uspořádání konference projektu Past Global Changes (součást programu Future Earth) na PřF UK s cílem motivovat zájemce z řad studentů fakulty k výzkumu procesů v nejmladší geologické minulosti Země.

V plánu ČNGK je rovněž účast zástupce (zástupců) na společném kongresu SGSp a ČGSp 14.–17. 6. 2017 Stará Lesná (Vysoké Tatry)

26. 1. 2017

datum a podpis předsedy NK